

SARDARABAD

ՍՍ.ՐՏԱՐԱՊԱՏ

ASHARDJIAN
INMOBILIARIA

(de la Cámara Inmobiliaria Argentina)

Un buen servicio
a su servicio

Montevideo 536 piso 1º "11"

40-5922

40-5131

49-3441

46-7790

BUENOS AIRES, AÑO IX N° 237
JUEVES, 19 DE MAYO DE 1983

Fiel expresión del pensar democrata liberal de las colectividades armenias de Sudamérica.
Primer periódico armenio de Sudamérica impreso en sistema offset.

1810 - 25 DE MAYO - 1983

A ACE

4 A
RWACION
A ARGENTINA

"SE LEVANTA A LA FAZ DE LA TIERRA
UNA NUEVA Y GLORIOSA NACION"

VICENTE LOPEZ Y PLANES, "HIMNO NACIONAL ARGENTINO"

BEIRUT:

Homenaje al Sr. Iervant Babaian

Este año cumple cincuenta años de incansable actividad como docente y dirigente de la Asociación Cultural Tekeyan, el Sr. Iervant Babaian, director del Colegio "Vahan Tekeyan" de Beirut; institución que, a pesar de las difíciles situaciones que atraviesa dicho país mediterráneo, se ha mantenido siempre en pie para brindar la mejor educación a sus numerosos alumnos.

Con este motivo tan singular, la Asociación Cultural Tekeyan, ha decidido

homenajear a uno de sus veteranos dirigentes.

A tal fin, se ha formado un comité ejecutivo de jubileo, cuyo presidente es el profesor Parunag Tomassian.

Por otra parte, dicho comité está integrado por distinguidos dirigentes de la Asociación Cultural Tekeyan de todo el mundo. Son ellos: Dr. H. Setragulian, Dr. H. Eozgalian, Sr. Garbis Nazarian, Sr. H. Tabakian, Sra. Mary Balassanian, Sra. G. Tateossian, Sr. K. Momdjian, Sr. A. Harutiunian, Sr. A.

(continúa pág. 8)

TIFLIS:

POR PRIMERA VEZ, SE CONMEMORA EL 24 DE ABRIL

Por primera vez, la historia ca fecha del 24 de abril, fue conmemorada en la capital de la R.S.S. de Georgia, como consecuencia de una orden emanada del Comité Central del partido gobernante.

Miles y miles de armenios, que componen la co-

lonia armenia local -otro centro de la intelectualidad armenia- se reunieron ante el panteón que guarda los restos de escritores armenios como Raffi, Hovhannes Toumanian, Kapriel Sundukian, Krikor Arzruni, Ghazarós Aghaian, Alexander Zardurian y otros.

Estuvieron presentes, escritores, artistas, docentes y alumnos de las escuelas armenias locales, además de numerosos intelectuales de Georgia.

En el transcurso de la conmemoración tuvo lugar un programa artístico-cultural, durante el cual artistas y alumnos recitaron poemas y leyeron obras de los escritores armenios arriba mencionados.

HARATCH

LONDRES:

S.S. VAZKEN 1º EN INGLATERRA

El Catolicós de todos los armenios, S.S. Vazkén I, visitó entre el 6 y el 17 de mayo p.pdo., la comunidad armenia de Londres.

Allí fue recibido por el Arzobispo de Canterbury, Monseñor Mikael Ramsey.

El día 7 dio la Misa Pontifical en la Iglesia San Pe-

dro; y el 14 de mayo tuvo lugar una recepción popular en el Royal Garden.

A su regreso, Vazkén I hará una visita a París, donde el 22 de mayo recibirá los saludos de la feligresía, y el día 29 oficiará la Santa Misa en la Catedral San Juan Bautista. En próximos números ampliaremos estas informaciones.

EREVAN:

INAUGURACION DEL AEROPUERTO "EREPUNI"

El 16 de abril p.pdo., fue inaugurado al tránsito aéreo, el renovado aeropuerto "EREPUNI", que fue reconstruido en el mismo sitio, donde cincuenta años atrás, se había establecido el primer

aeropuerto de Armenia.

"EREPUNI" se halla situado en el sur de Ereván, y cuenta con los medios más sofisticados que requiere la aeronáutica mo-

terna, para el servicio de aeronaves.

El edificio consta de tres pisos, con numerosas salas de espera, salón espe- cial para niños, con juegos,

servicios públicos y boutiques. En la actualidad, operan allí ocho líneas de cabotaje y otras diez de tránsito interestatal; pero está previsto el incremento de los servicios internos, en el futuro.

En el acto de inauguración, se encontraban presentes el presidente de Armenia, Sr. Fadel Sarkisian, acompañado por ministros y representantes de entes estatales y organismos culturales.

Para referirse a la obra, hizo uso de la palabra el director de Servicios Públi-

cos de la ciudad de Ereván, Sr. M. Mouradian, quien dijo, entre otras cosas: "Catorce meses atrás, se inauguró el Aeropuerto Internacional 'Zvartnotz', que está preparado para la recepción de vuelos internacionales, y que cuenta -para ello- con todos los adelantos técnicos requeridos. Hoy, se entrega a Ereván, un nuevo aeropuerto que es un testimonio más de su milagrosa reconstrucción".

La obra fue realizada sobre el proyecto de los arquitectos Roupen Hasratian y Levón Crisadaforian.

EDITORIAL:

"TURQUIA: TIERRA DE HISTORIA Y DE ARTE"

Un pueblo, que a través de la historia ha depredado y destruido civilizaciones enteras, quiere aparecer hoy, ante el mundo, como tierra de historia y de arte. Posiblemente lo sea, pero su historia es de sangre y su arte, robado.

Este es el espíritu de la nota de "La Nación", publicada en su edición del 28 de abril p.p.d., y cuyo comentario editorial realizamos en números anteriores, a propósito de las declaraciones del embajador de Turquía en la Argentina.

Los tesoros arqueológicos y artesanales que están actualmente en sus fronteras, asentadas sobre históricas tierras armenias o griegas, son creación de los genios de estos pueblos, que sometidos por la fuerza no pudieron ser doblegados por pertenecer a civilizaciones y culturas de hondas raíces. Y, hoy, los "civilizados" y "modernos" turcos emplean monumentos históricos armenios, templos y conventos, como depósito de pastura o corral de animales. De esta manera, continúan su genocidio -esta vez cultural- dejando abandonadas a merced de la acción devastadora de la naturaleza, magníficas obras del genio creador armenio.

En otra parte del artículo de "La Nación", el embajador menciona la "brillante" personalidad de Mustafá Kemal, quien en nombre de la reforma y modernización de la antigua Turquía, no hizo más que seguir la política sanguiñaria de los sultanes Hamid, y a la vez, complementó la obra de sus antecesores produciendo las "gloriosas" gestas, como la de Esmirna, de 1922, en que quemó la ciudad y asesinó vilmente a griegos, judíos y armenios en forma indiscriminada.

Ya hemos conmemorado los 68 años del "Gran Holocausto" armenio. Y, si damos una mirada alrededor del mundo, veremos la preocupación del gobierno de Turquía que, desde Francia a los Estados Unidos, desde Medio Oriente a Canadá y a América del Sur, emplea todas sus influencias y servicios para neutralizar la justa protesta armenia. En el caso de nuestra ciudad, abusan de la buena fe de periódicos como "La Nación" -al menos nosotros y la comunidad armenia de la Argentina trata de creerlo así- para brindar difusión a esta nota que tanto irritó a los ciudadanos argentinos, en estos días tan caros para la armenidad.

Señores embajadores de Turquía: tratar de acallar voces no es el camino para solucionar la cuestión armenia. La diáspora no se produjo sola. Es producto del genio turco.

El armenio y sus descendientes continuarán, cada vez más enervados, con su lucha en favor de la solución de la justa causa que enarbolan. Y, hasta el día en que se produzca el formal reconocimiento, por parte del gobierno turco, de las acciones de 1895, 1915, 1918, 1922, se restituyan los territorios usurpados a sus verdaderos dueños, y se dé satisfacción moral y material por los daños causados, cada 24 de abril, desde Armenia hasta el último rincón de la diáspora, continuaremos gritando al mundo, la justicia de nuestra causa. Y, no habrá embajador turco que pueda acallar esas voces y ahogar la justa verdad.

PARIS:

El Presidente de Francia condecora a Monseñor Serovpé Manoukian

En un comunicado emitido por la Asociación Religiosa de la Iglesia Apostólica Armenia de París y alrededores, se da a conocer la decisión del presidente de la República de Francia, quien accediendo a la solicitud del Ministerio de Asuntos Internos, concedió al Legado del Catolicós de todos los armenios para Europa y arzobispo de París, monseñor Serovpé Manoukian, el grado de "Caballero de la Orden Nacional de la Legión de Honor".

"Esta distinción, -finaliza el comunicado-, otorgada por las autoridades francesas, expresa no sólo el aprecio a la persona del Legado, a sus muchos años de servicios, sino también es un testimonio de honor hacia la Iglesia Apostólica Armenia y a la comunidad armenia de Francia"

RIGAR'S
Cambiará vuestra

HISTORIA DE LA CUESTION ARMENIA (XXXV)

LA RUPTURA CON RUSIA (II)

Por el prof. Kersam Aharonjan Traducido por Sarkis Khvedojian

A principios de mayo, el SEIM comunicó a los turcos su deseo de reiniciar las negociaciones. El 11 de mayo en Batum, éstas recomenzaron. El nuevo jefe de delegación turca, Jalil bey presentó las nuevas condiciones turcas, que eran en extremo inaceptables como lo señalara Von Losov- a tal punto que inclusive parlamentarios alemanes protestaron contra ello, ningún resultado.

Tanto Jalil bey, como Vehib pashá guardaron postura invariable. Las negociaciones fracasaron a pesar de ello, el yatagán turco ya se había clavado en el corazón de Shirag y, con ello, corría los telones para el paso al último acto dedicado a la tragedia de Armenia Oriental... Ante los emigrantes de Armenia Occidental de la Oriental se alzaba el interrogante de existir o no.

A mediados de mayo, los turcos hicieron un alto en el valle del Ararat y en el corazón de Shirag, para presentar sus nuevos planes de invasión, según los cuales meterse en el bolsillo a toda la Transcaucasia, necesario apurarse por cuanto Alemania, aliada de Turquía, tenía sumo interés en esa región, por los petrolíferos de Bakú.

Los turcos estaban seguros de que los alemanes lograrían atraerse hacia sí a los pueblos cristianos Transcaucasia, a armenios y georgianos, y estableciendo una cabecera de puente de sus fuerzas e influencia sobre todo en Georgia, evitando que dichos países hicieran fuertes en la región y se constituyeran en obstáculos para la concreción del nuevo plan de los alemanes: el "drang naj osten".

Hablase iniciado una silenciosa -pero harto seria- petición entre los dos aliados. Alemanes y turcos luchaban por el dominio de Transcaucasia. Antes de la presencia de los alemanes se hiciera patente, los turcos que tenían preparado de antemano un ejército en la región y contaban con las simpatías y el apoyo de tártaros, decidieron ocupar militarmente la caucasia. El turco decidió obrar antes que su aliado colocarlo ante un hecho consumado. Con estos fines fue que el comandante en jefe de las fuerzas armenias, Enver, resolvió iniciar una ofensiva general para ocupar la zona.

El ala izquierda de su ejército debía dirigirse a Tiflis; el centro, en un movimiento de pinzas, debía ocupar el corazón de Armenia Oriental, el valle del Ararat y el estanque natural del Seván y, luego de cercar el establo de acero al pueblo armenio, aniquilándolo definitivamente. En cuanto al ala derecha de las fuerzas turcas, éstas debían quebrar y pasar por las montañas armenias para dirigirse raudamente hacia Bakú.

El ejército otomano debía poner en ejecución el plan decisivo esfuerzo para asegurar la victoria en la caucasia. Para lograr este objetivo, la comandancia turca dio el toque finales a sus preparativos.

(cont.)

UNION GENERAL
DE

ARMENIA
BENEFICENCIA

ACTO PATRIOTICO EN CONMEMORACION DE LA GESTA HEROICA DE SARDARABAD

Disertantes: Sr. Garabed Topalian, en castellano
Sr. Samo Sarkisian, en armenio

Actuación especial del CORO SHNORHALI
del Instituto Marie Manoogian, con la dirección de la Prof.
Diana K. de Sarafian

VIERNES 27 DE MAYO DE 1983
Acevedo 1322

21.15 HS.
Entrada Libre

SE NECESITA
PERITA MERCANTIL
Para trabajos de oficina
SARAFIAN HNOS.

Larrea 229

Tel.: 47-2

BOUTIQUE

Ma. Ma. L...

Malvinas Argentinas 63 P.B. - Cap. (Alt. Rivadavia 6100)
T.E.: 632-9840 / 631-6591

BOSTON: FALLECIO SHAHAN NATALI, EL NEMESIS ARMENIO

El 18 de abril ppdo., dejaba de existir en Boston, la máxima figura representativa de la conciencia vengativa armenia, posterior a los sucesos que viviera nuestro pueblo en 1915: Shahan Natali, quien fallecía justamente, cuando comenzaban los actos celebratorios de un nuevo aniversario del holocausto armenio.

Hagop Der Hagopian, Shahan Natali, había nacido en Jarpert, en 1884. Quiiso el destino que, en 1895, como consecuencia de una orden impartida por el Sultán Rojo, se llevara a cabo una matanza contra el pueblo armenio, durante la que perdió a su padre, a su tío, a numerosos parientes y a miles de sus connacionales.

Luego de los trágicos días de 1915, Natali tendría una sola meta: **vengar a sus muertos**. Para seguir ese objetivo, su credo nacional-político mostraría una sola orientación: **el enemigo es uno solo: el turco**.

Esos fueron los motivos que lo llevaron a enrolarse en las filas del Tashnagtsutiun (Federación Revolucionaria Armenia), y por esos mismos motivos, se retiró de dicha corriente política, con el fin de guardar su creencia de que "aparte de los turcos, el armenio no tiene otro enemigo" y de que "la venganza armenia es justa y divina".

Imbuido de esos justos sentimientos, Natali viajó a Berlín y otras capitales; y

todos aquellos dirigentes del gobierno turco, verdaderos asesinos que planearon y ordenaron el martirio del pueblo armenio -más conocido como el primer genocidio de este siglo-, fueron capturados y sentenciados a muerte por grupos armenios, de cuyos mentores y coordinadores, el Némesis fue el último representante de su especie.

Adorador de la libertad, había cambiado su fecha de nacimiento, para hacerla coincidir con el 14 de julio, fecha de la Revolución Francesa. Por otra parte, también había cambiado su nombre, que transformó en Shahán por el gran maestro y educador Shahan Berberian, que había tenido gran influencia en su preparación; y su apellido, Natali, significa -sin duda- "desafortunado" pues el verdadero día de su nacimiento había sido ése en que quedó huérfano.

Shahán Natali sirvió también a las letras armenias, a partir de los dieciséis años. Publicó numerosas poesías, obras literarias y de carácter político-nacional, como "El tratado de Alexandropol", "El convenio de Ereván", "Los turcos y nosotros", "El turquismo, desde Angora a Bakú". Escribió también las memorias de Aram Ierganian: "Así lo asesinamos".

Fue editor del diario "Hairenik" de Boston.

KRIKOR KEOSSEIAN

DETROIT:

Las "Bodas de Oro" de "The Armenian Mirror Spectator"

El 17 de abril ppdo., en los salones de la Iglesia "San Juan Bautista" de Southfield, y organizada por la agrupación "Archag Chobanlian" de la Organización Demócrata Liberal Armenia, tuvo lugar la cena conmemorativa de las "Bodas de Oro" del semanario en idioma Inglés, "THE ARMENIAN MIRROR SPECTATOR".

Se encontraban presentes, el presidente del Consejo Central de la U.G.A.B., Sr. Alex Manoogian, y su esposa Marie, el R. P. Paren Avedikian, el presidente de la Comisión de Jubileo, Sr. Armen Hovhannessian, el presidente de la Fundación Cultural "Alex Manoogian", Sr. Iervant Azadian, la Dra. Pergruh Sevadjian, miembro del Consejo Central de U.G.A.B., el director del semanario "Abaká" de la O.D.L.A. de

De izq. a der.: Sra. Marie Manoogian, Sr. Iervant Azadian, Sra. Shushan Minassian, Sr. Armen Hovhannessian.

Montreal, Sr. Arsen Nubar Mamurian, y numerosos miembros de la comunidad armenia local.

fundado durante la crisis que vivió la Iglesia Armenia en los años 30, con el objeto de tratar de despertar el espíritu armenio en las nuevas generaciones.

Con este motivo, el Sr. Alex Manoogian donó al semanario, la suma de US\$ 10.000

A. CHELEBIAN, Detroit.

25° ANIVERSARIO DE LA VOZ ARMENIA

Información en nuestro próximo número

La Convención de la A.C. Tekeyan

Entre el 21 y 22 de mayo próximos, en la ciudad de Nueva York, se realizará la novena Convención de la Asociación Cultural Tekeyan en el hotel Manhattan Roosevelt de dicha ciudad.

Participarán de la misma, directivos de las filiales de los EE.UU. y Canadá, con el objeto de considerar distintos aspectos de la marcha institucional y proponer futuros proyectos.

U.G.A.B.

ՆՈՒՐԱՏՈՒՌՈՒԻՒՆ

• Գողա Սարափեան և Ընտանիքը, իրենց գաղափի և երթոր՝ Ռոբերտի անունով շնորհակալ արթի, Գողա և Էլիսա Կորսակեան Հիմնադրամին կը նուիրեն՝ 10.000.000 Փետա

• Ողբ. Յիկին Լուսինա Չաղեան-Միսիրեանի մահուան արթի, Հայկազուն և Իգալի Չաղեան կորսակեան Հիմնադրամին եղան հետևեալ նուիրատուութիւնները.-

Յիկին Իգալի Չաղեան	1.000.000 Փ
Տեր և Յիկ. Արուստա Վանքեղեան	1.000.000 Փ
Տեր և Յիկին Դանիէլ Նուսէփեան	1.000.000 Փ
Տեր և Յիկին Գալուստ Չաղեան	1.000.000 Փ
Կրկերթի Գոշեան և Ընտանիք	500.000 Փ

CURSOS ESPECIALES

CLASES DE COCINA
a cargo de la economista Sra. Sona K. de Guezikarain
Martes a las 15,30 hs.

CLASES DE LABORES ARMENIAS

TODOS LOS JUEVES
A cargo de la Sra. Arusiag de Simonian
HISTORIA DEL ARTE MODERNO Y CONTEMPORANEO

Todos los Jueves de 14 a 16
Profesora: Mirra D. de Sarafian

GIMNASIA JAZZ
Lunes y miércoles de 10.30 a 11.30 hs.
Prof. María Cristina Caian de Ketén

INGLES (2 NIVELES)
Martes y Jueves de 17.00 a 19.30 hs.
Profesora: Beatriz Perez Ruiz

DACTILOGRAFIA
Lunes y Jueves de 18.00 a 20.00 hs.
Profesora María Tozzi Romero

PROVEEDURIA INTECNA

VENTA DE ART. ALIMENTICIOS Y DE LIMPIEZA

OFRECE PARA SU COMODIDAD Y ECONOMIA

- Lista quincenal con precios fijos
- Realización telefónica de su pedido
- Entrega a domicilio sin cargo

¡¡PRECIOS SIN COMPETENCIA!!
PIDA SU LISTA DE PRECIOS AL
52-7152

Un servicio de armenios para armenios

ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

CENA

21 DE MAYO DE 1983

entradas agotadas

Su café molido al gusto oriental

"Gran Visir"

Boedo 510 Tel. 97-4763

Las presiones turcas no restaron brillo a las conmemoraciones del 24 de abril en el mundo

WASHINGTON: SESION ESPECIAL EN EL CONGRESO

Como parte de los actos conmemorativos del 68º aniversario del genocidio perpetrado por el pueblo y gobierno turco en 1915, contra el pueblo armenio, los congresales armenios de los EE.UU. habían dispuesto tratar el tema de la "Gran Tragedia" en la sesión del Congreso, el 21 de abril ppdo.

A raíz de esta moción, hubo reacciones por parte de una asociación que nuclea a todas las Instituciones turcas de ese medio, para que dicha sesión no se llevara a cabo o, al menos, no se mencionara para nada el problema armenio.

para incentivar la labor terrorista de ciertos comandos, en contra de personalidades turcas.

Sin embargo, las notas no variaron en nada la conmemoración programada por la colectividad armenia. Muy por el contrario, los actos se realizaron como estaban previstos; y, en su sesión del 21 de abril, el Congreso estadounidense trató el tema a través de cuarenta senadores que se refirieron a la cuestión armenia.

La Jornada congresal comenzó con las palabras de bendición de S.E. monseñor Papken Vardjabedian, a

De izq. a der. R.P. James Ford, senador Thomas O'Neill, S.E. mons. Papken Vardjabedian, congresal Charles Pashayan.

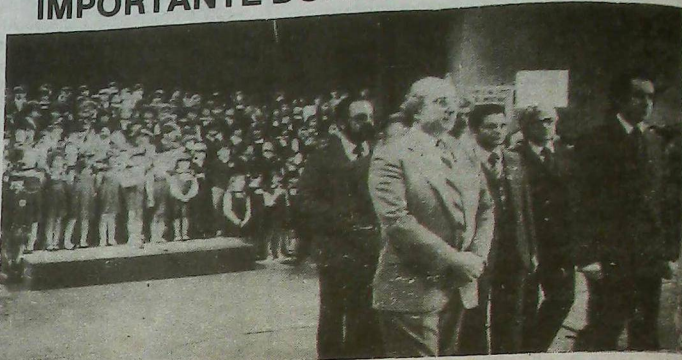
El impedimento turco llegó a varios miembros de la Cámara de Diputados y Senadores, a través de notas firmadas por el secretario de dicha asociación turca, Ali F. Sevin, mediante las cuales negaba la existencia del genocidio y declaraba que este tipo de conmemoraciones serviría únicamente

continuación de las cuales hizo uso de la palabra el congresal Charles (Chip) Pashayan, para presentar a los oradores del día.

Hacia el final, representantes de ambas cámaras firmaron un documento de más de veinticinco páginas referido a la conmemoración.

MONTREAL:

El Ministro de Inmigración preside los actos EL GOBIERNO DE QUEBEC REALIZA UNA IMPORTANTE DONACION A LA A.C. TEKEYANIAN

En Montreal, la calle Manoojian fue testigo y escenario de los actos organizados por la comunidad armenia local.

La recordación había comenzado un día antes, mediante una misa de responsorio, en memoria de las víctimas de la masacre, en la Iglesia San Gregorio el Iluminador.

Los actos centrales, que se llevaron a cabo el mismo día 24, fueron presididos por el ministro de Inmigración y Comunidades Culturales de Canadá, Sr. Gerald

Godin, quien, además, tuvo a su cargo el descubrimiento de un "jachkar" (cruz de piedra) del siglo XVI, traído especialmente de la Madre Patria, que formará parte de un futuro monumento a los mártires.

En el transcurso de la reunión, hizo uso de la palabra el Dr. Arshavir Gundjian, presidente de la Comisión Directiva del Colegio "Armen-Quebec Alex Manoojian" de dicha ciudad, quien agradeció la presencia del ministro y todo lo que hace el gobierno cana-

diense en apoyo del pueblo armenio.

Por su parte, también habló el ministro, quien, entre otras cosas, resaltó la laboriosidad de los armenios, y para incentivar aún más su actividad, anunció un importante anuncio: el gobierno de Quebec se ha comprometido a donar la suma de U\$S 100.000 a la Asociación Cultural Tekeyanian, que esta institución podrá erigir su propio edificio al lado del colegio "Armen-Quebec Alex Manoojian".

LOS ANGELES:

10.000 PERSONAS ANTE EL MONUMENTO A LOS MARTIRES

En Montebello, suburbio de Los Angeles, el mismo 24 de abril, se realizó un homenaje a los mártires, frente al monumento que simboliza su memoria.

Allí, más de 10.000 personas tuvieron oportunidad de escuchar al gobernador de California, George Deukmejian, quien, entre otros conceptos expresó: "Los armenios y estadounidenses tenemos varios motivos de orgullo, que compartimos, y otros tantos motivos de dolor que nos unen. Muchas de nuestras familias escaparon de la muerte, violencia y terror que marcaron uno de los capítulos más tristes y os-

curios de la historia armenia.

Sufrimos y lloramos estos hechos, y -década tras década- vemos con dolor cómo se van perdiendo los derechos legítimos de nuestro pueblo que quedaban legados al olvido.

Es considerando estos hechos que el gobernador de este estado he dispuesto que el 24 de abril sea un día de recordación, no sólo con el fin de rendir homenaje a nuestros mártires, sino también para reafirmar, una vez más, los ideales por los que ellos murieron: el deber de un pueblo de vivir y bajar para dar paz y libertad a sus hijos".

VELADA ARTISTICO-CULTURAL DE CANTO Y MUSICA ARMENIA DEL CONJUNTO

MUSICA ARMENIA 100x100 (recital anual)

A REALIZARSE

El sábado 4 de junio a las 22.15 (en punto)

Carlos Pellegrini esq. Lavalle Capital

AUSPICIADO POR GATIC S.A.

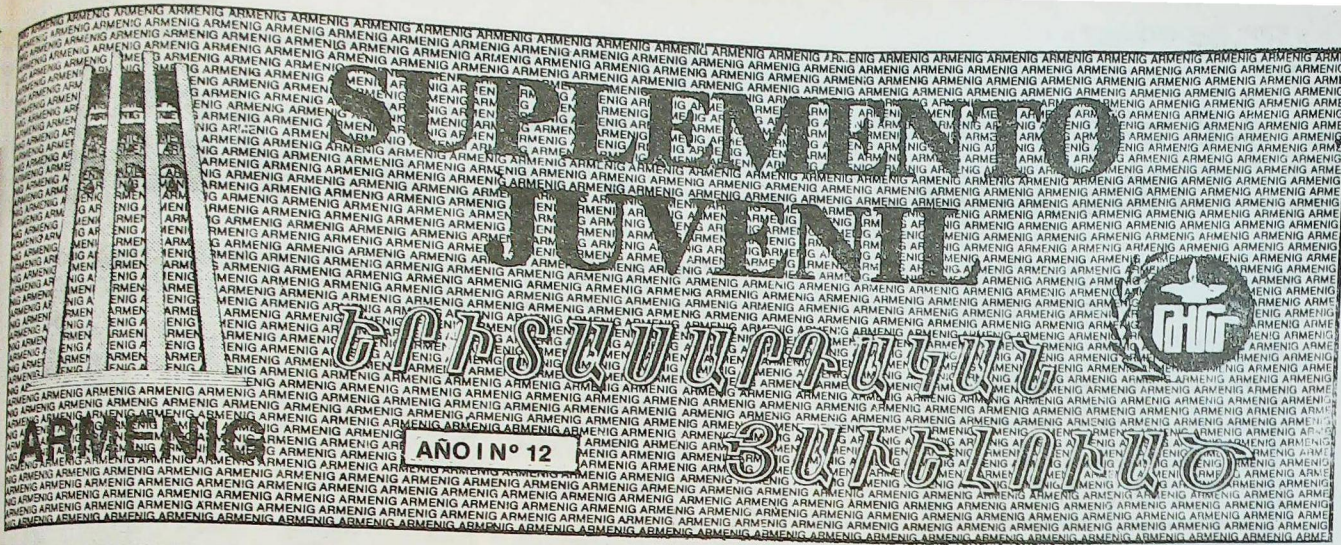
ESTAMBUL:

Forzada manifestación

A raíz de las frecuentes presiones de que son objeto los miembros de la comunidad armenia local, el Patriarca armenio Shnork Kalousdian se vio forzado a encabezar una manifestación de protesta por las acciones anti-turcas, desarrolladas en la Diáspora.

Dicha manifestación fue realizada el 14 de abril, en una de las plazas céntricas de la ciudad. Allí, se vieron numerosos armenios que se encontraban allí, así como unieron otros manifestantes de origen turco, quienes habían acudido al lugar para guardar un minuto de silencio en memoria de los veintiséis diplomáticos armenios, asesinados en los últimos diez años.

Por su parte, el Patriarca Kalousdian ha hecho un llamado a todos los armenios de la Diáspora, para que "contra todos aquellos que han ensombrecido y difamado el nombre de nuestro pueblo".

LA RAZA ARMENIA

Me gustaría ver si existe en la tierra algún poder capaz de destruir esta raza, esta pequeña comunidad de gente insignificante; cuya historia ha llegado a su fin; que tuvo numerosas batallas perdidas; cuyas estructuras se han desmoronado; cuya literatura no es digna de ser leída, ni su música, de oída; y cuyos ruegos no han sido contestados.

**¡ADELANTE! Continúen aniquilando esta raza
¡Destruyan Armenia! ¡Miren si pueden hacerlo!
¡Sáquenlos de sus casas y envíenlos al desierto!
¡Déjenlos sin comida!
¡Quemen sus casas e iglesias!**

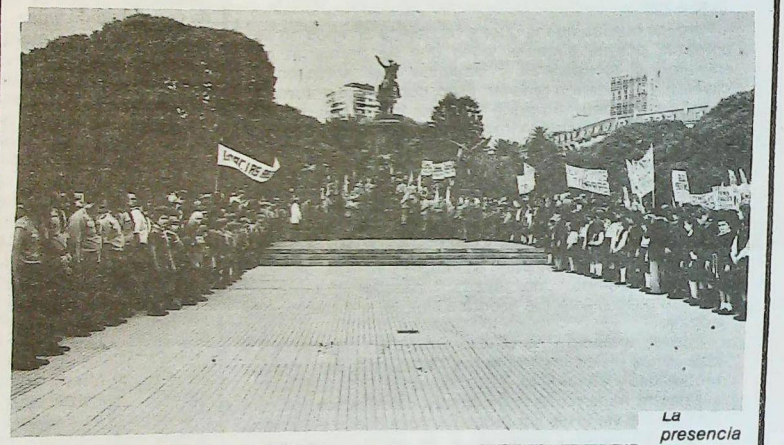
Pero, luego miren si no son capaces de volver a reír. Vean si no vuelven a cantar o a rezar. Y, cuando dos de ellos se encuentren en cualquier lugar del mundo, vean si no vuelven a crear una nueva Armenia.

William Saroyan

CONFERENCIA DEL SR. HAIG SHAHINIAN EN CORDOBA
(ver pág. III)

HEROES ARMENIOS (CONTINUACION)
(Ver. pág. IV)

ARGENTINA:
TODA LA JUVENTUD ARMENIA CONMEMORO EL 24 DE ABRIL

La presencia de la juventud armenia en la Plaza San Martín de Buenos Aires y Córdoba.

Երիտասարդների ներկայությունը Պլազայի Սան Մարտինի Բուենոս Այրես և Կորդոբայի միջև:

ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN
AGRUPACION ARMENIG
BUENOS AIRES - CORDOBA

En la conmemoración del 173º aniversario de la Revolución de Mayo, Armenig hace un llamado a todos los jóvenes para que sigan el camino de honor y justicia que trazaron nuestros próceres.

La esperanza, nosotros

En la patria existe un monumento. Su lámpara votiva, día y noche en forma perenne nos recuerda a quienes, en aras de un futuro, regaron con su sangre nuestras tierras.

El holocausto es imborrable, e inolvidable la causa por la cual cayeron silenciosamente.

Viajero, tú que no conoces nuestra historia, acércate con unclón, pon tu ofrenda y silenciosamente respeta sus memorias. Allí yacen nuestros abuelos. Nosotros somos su posta y la entregaremos a nuestros hijos.

Fue un terrible amanecer, hace ya 68 años. El turco quiso borrar no sólo la existencia, sino la memoria de un pueblo, de la faz del mundo. Deseó hacer hincar al pueblo armenio ante su presencia, pero no lo logró pues el armenio sólo se hincó ante la cruz de Dios. Y escuchado por el espíritu que ella encierra, sintió habitar en su cuerpo la audacia y la valentía de la lucha contra el yugo enemigo. Y así los que cayeron clamaron justicia y esta llegó en Sarderabad.

Mantuvimos nuestra identidad. Nuestros héroes, cual gigantes, se batieron y hallaron las hordas, hasta entonces imbatibles.

Hoy se construye sin descanso, dentro y fuera de nuestra nación. Los armenios en la diáspora también construyen y tienden sus manos a los hermanos de la Madre Patria.

Pero las huellas que la guerra ha dejado en ellos no se borrarán, porque aquellas vidas que se perdieron no volvieron a recuperarse y aquellos que sufrieron y cayeron, no pudieron renacer. Pero, con lo que el turco a pesar de combatir, no pudo terminar fue el espíritu del pueblo armenio, ese espíritu siempre vivo, firme y basado en la fe segrega.

Las vivencias que experimentaron nuestros ancestros los acompañaron siempre; por esa razón nos la transmitieron pues nosotros somos parte de ellos y ellos -que están en nosotros- vivirán por siempre en nuestro corazón. Su espíritu no se perdió, puesto que nosotros somos los que prolongamos su sangre y su raza.

Nunca diremos, "no tenemos pasado", pues en nuestro pueblo éste fue escrito a sangre, a sufrimiento y a dolor.

¡Jóven armenio! no olvides nunca tus reclamos. La raza jamás olvida los territorios saqueados, las iglesias profanadas y los hogares avasallados.

Nuestro reclamo es justicia para estos actos, pero la justicia que viene del convencimiento del daño realizado.

No con nuevas palabras y anuncios olvidaremos nuestros derechos, sino con la restitución de todo lo que fuera nuestro. Por eso, cada 24 de abril además de acercar una flor, guardar silencio y evocar a nuestros antepasados, debemos recordar también la fecha de unidad de los armenios.

Viajero, tú no conoces nuestra milenaria historia, pero observa los ojos de los jóvenes que se acercan con una flor y en ellos verás reflejada la razón y la esperanza por la que tantos se batieron derramando su sangre, un día, hace ya 68 años.

ANDREA BASMAJIAN

EL AVE

Una antigua leyenda oriental acerca de un ave llamada "Fénix", cuenta que este animal, perteneciente a la mitología fenicia, renacía de sus propias cenizas. es decir que, una vez muerta y convertida en despojos de esos mismos deshechos volvía a convertirse en lo que había sido anteriormente.

Esta leyenda, que data de varios siglos antes de Cristo, se ajusta a las características de un pueblo que fue víctima del Primer Genocidio del siglo XX, la masacre mediante la cual el enemigo de la raza armenia arrasó con sus iglesias, destruyó sus poblaciones, decapitó a sus eminencias culturales y políticas ya sesinó sus esperanzas de continuar su vida de construcción y paz.

Ese enemigo intentó de todas las maneras posibles, convertir a la estirpe armenia en polvo, reducirla a despojos, de manera que ni su religión ni su idioma o sus costumbres perduraran en la faz de la tierra. Se propuso exterminar a sus sucesores... En una palabra, quiso transformarnos en cenizas.

Pero, no lo consiguió ni lo logrará. "Un pueblo que no quiere morir, no muere"... Y así, con esa mentalidad y ansias de sobrevivir y mantenerse en pie, el pueblo armenio, aunque no fue reducido a cenizas, ha vuelto a emerger del letargo y ha comenzado a desplegar las alas y volar, tomando —cada vez— más altura.

Ha conseguido logros importantes, en muchos campos de acción de la vida social, económica y científica, artistas de relevancia y políticos y militares de renombre, a nivel mundial.

ANUSH
Medias-Lencería
 Santa Fe 1420
 Tel. 41-7412
 Buenos Aires Argentina

La Porteña CIA Arg. de Seg. S.A.
La Holanda Sudamericana CIA de Seg. SA
JUAN EDUARDO VIDAL
 ASESOR DE SEGUROS
 VIDAL y ASOCIADOS
 LAVALLE 648 5°
 Tel. 392-4336
 5567-4404

VENTA DIRECTA DE FABRICA
ZAPATILLAS
CASA 100 PIES
 20% DE DESCUENTO
A COLEGIOS ARMENIOS
 • Inst. Privado Marie Manoogian • Fund. Educ. J...
 • Inst. Educ. San Gregorio Iluminador • Colegio Armenio...
 Vicente López • Inst. Incorp. Isaac Balchellian • Cole...
 Arzunli • Instituto Mekhitarista.
 Av. Maipú 495 Vicente Lopez

ARMENIA

Todos estos logros individuales se suman a los comunitarios, a las uniones benéficas, reconocidas mundialmente, a los partidos políticos, que mantienen sus ideales y el reconocimiento de gobiernos y de la O.N.U., respecto de la Causa Armenia.

Entonces llegamos al punto en que los impacientes — que alguna vez no creyeron en nuestra causa y la abandonaron o la tomaron por medios violentos— comienzan a reconocer sus errores, gracias a la concientización producida por extranjeros. Ellos, a través de su participación en nuestra justa causa, nos hacen sentir orgullosos de ser armenios; nos hacen henchir de emoción el pecho, cuando nos felicitan por nuestros éxitos, sin considerar las rencillas internas, sino el logro en conjunto.

¿Y entonces?, ¿Qué es lo que ha pasado?.

Todo demuestra que ya hemos comenzado a alejarnos con fuerza, cada vez más alto, cada vez más cerca de nuestro ciclo y de nuestro sol; de la concreción de nuestro anhelo.

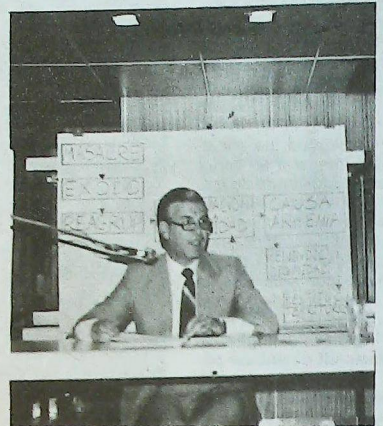
Somos armenios, nos mantenemos y continuaremos así para perseguir nuestra meta: la justicia y resolución de la Causa Armenia.

ARMENIG - CORDOBA: CONMEMORACION DEL 24 DE ABRIL

El pasado 23 de abril, Armenig de Córdoba realizó su primer actividad social adhiriendo a los actos conmemorativos del 68º aniversario de las masacres de 1915, llevando a cabo un acto que constó de dos partes, la proyección del film "La Cuestión Armenia" de una conferencia a cargo del Sr. Haig Shahinian sobre la Causa Armenia.

Contando con la presencia del presidente de U.G.A.B. Dr. Carlos Giovoglianian, del Rev. Padre A. Torossian y el Presidente de la colectividad griega.

Se dió comienzo al acto con unas palabras a cargo del presidente de Armenig de Córdoba el Sr. Luis Sourenian quien agradeció la asistencia de los presentes e instó a la juventud armenia a que participe activamente de la lucha por nuestra causa. A continuación se proyectó el film la cuestión armenia, que relata la historia de las masacres y de la usurpación de nuestros territorios por los turcos. Luego se exhiben las opiniones de varias personas algunas relatando sobre las trágicas masacres y otras sobre el futuro de la raza armenia. Termina el film con un mensaje a la juventud para que siga, por la senda pacífica la lucha por la reivin-

Sr. Haig Shahinian.

dicación de nuestros derechos, con un emotivo final, que conmovió hondamente a gran parte de la concurrencia.

Luego de un breve intermedio, se dió comienzo a la conferencia. En ella el Sr. Shahinian se refirió a los aspectos políticos sociales y militares de la barbarie turca haciendo una amplia, consisa y aclaradora exposición de los hechos y sus consecuencias. Luego de explicar las causas y sus consecuencias se refirió a lo ocurrido luego de las masacres, a los aspectos jurídicos de la causa armenia y a sus posibilidades en el futuro, siguiendo la senda del pacifismo y la razón.

Una vez terminada la conferencia el Sr. Shahinian recibió de manos del presidente de la A.C.Tekeyan, Sr. Mario Djanikian, una plaqueta en agradecimiento por su conferencia.

En esos momentos, al llegar la medianoche, se distribuyeron velas entre el público, y a la luz de ellas la Srita. María F. Simonian leyó la letra de la canción *Ils Sont Tombes* (ellos son los caídos) de la canción del famoso Charles Aznavour. Luego de lo cual se dió finalizado el acto.

Sobre el final del acto, el público participa con velas encendidas.

23

setiembre

**RESERVA
TUS
ENTRADAS**

ROCKY II

CALZADO DEPORTIVO "EL DANTE"

U. Usandro de la Torre 1760

Tel. 58914 / 58918

5000 CORDOBA

**SHOW ROOM
alexandra**

Santa Fe 1570
Bs.As. Argentina

Tel. 44-6755
Telex 21655 sanfe

8

lunes

AGOSTO

2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
8 15 22 29

Agosto '83
mes 8

*no comprometerme
¡Gran Recital!*

EL GENERAL ANTRANIK

Su nombre completo era Antranik Ozanian y nació en Shahin Karahisar en 1866.

Provenía de una familia de carpinteros y demostró desde temprana edad su espíritu valeroso y dominante, así como sus dotes para la conducción y la lucha.

En su juventud fue encarcelado al vengar a su padre que había sido herido de gravedad por un turco. Después de ser liberado se instala en Constantinopla donde ejerció su profesión. Aquí es donde se contagia de las ideas revolucionarias, y del ansia de libertad. Estos ideales lo impulsan a dirigirse al Cáucaso. Allí deambula por varias ciudades, hasta que se une a las filas de Ajplur Serop. En sus comienzos se desarrolló en tareas de poca envergadura, hasta que venga la muerte de su jefe, asesinado por bandidos kurdos, demostrando su valor y decisión. Desde entonces Antranik se convierte en Comandante de varias tropas y participa en batallas en la región de Sasun. En la batalla de Ajtamar demostró sus cualidades de estratega al defender habilmente el monasterio de Surp Jach. Continuó luchando en las montañas hasta que en 1909 los turcos toman la región de Osmanian, entonces los armenios de común acuerdo deciden aceptar las propuestas del sultán para el gobierno de esa provincia. Entonces Antranik que

hasta ese momento pertenecía al partido Tashnagtzagan se retiró de sus filas y les dijo a sus dirigentes: "Yo ni con el Sultán ni con Taleath Pashá es posible que me hermane". Dadas las circunstancias el héroe armenio se refugió en Bulgaria. Allí se enroló en el ejército búlgaro donde demostró nuevamente su capacidad militar en sucesivas batallas contra los turcos (1912-13) y llegando a altos puestos dentro del ejército balcánico.

Al llegar a sus oídos las noticias de los ataques turcos a sus compatriotas volvió con ellos y tomando bajo sus órdenes el Cuerpo A del

ejército ruso-armenio que en ese momento estaba unido para luchar contra los turcos, defendió la zona de Chujahí peleando contra las huestes de Jaill, y empujándolos hasta el Norte del lago Van. Antranik estaba bajo las órdenes del Gral. ruso Abitseb, el cual permaneció indiferente ante las masacres que los turcos realizaban en Sasún y Pajeshí. Viendo esto Antranik decide por su cuenta tomar Pajeshí y defender a sus habitantes. Al conocerse estas noticias, el Alto Mando ruso llamó a Antranik para que de explicaciones de su comportamiento, pero sobrevino la revolución rusa, y el ejército ruso se retiró, luego de lo cual Antranik se reúne con Sebuti y Sepastatzi Murad, con quienes organiza la defensa de la zona de Gariní. De ahí se dirigió a la defensa de Gars y luego de Joy, en sus enfrentamientos en la zona de Shush eliminó a grupos de tártaros instalados en las laderas montañosas.

Se produce el cese de fuego a pedido de los tártaros. Antranik luego de entregar sus soldados al Catolicós Kevork V, se retiró de la lucha y dejó sus tierras.

Y así se dirigió a Europa de donde pasó a América. Vivió 8 años en el extranjero y el 31 de agosto de 1927 falleció en Fresno, EE.UU., sus últimas palabras fueron: "Mi obra quedó inconclusa"

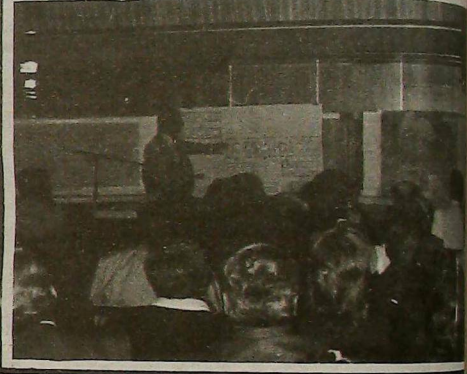
28 Ապրիլի շաբաթ օր, Գորտուպի Արմենիանը լեռնային ընկերային առաջին գործունեությունը ունեցան Ապրիլյան իրականությունը ոգևորման 68 րո. տարեդարձին առիթով, իրականացրեցին համապատասխան շաբաթը նվիրված ծրագրեր: Հայկական հասի շաբաթը ծրագրերից, որ. Հայկ Ծաֆինեանի կողմ, որոն ներկայացրեցան, Չքանակի հոգևոր հովի Արծյ. Աստու Վեհ. Գորտուպեանը, տեղայն յոն համայնքի ատենակալ Պր. Խ. Կոտրիս, Հ.Բ.Ը.Միություն մասնաճյուղի ատենակալ Գաբրիել Կեովորյանեան:

Հասարակական բացումը կատարեց Գորտուպի Արմենիանը ատենակալ Լուիս Սորթեան, որ շնորհակալություն արտահայտեց ներկայացրած երիտասարդությունը հրապարակեց իր մասնակցությունը ընդհանուր Հայկական Հարցին, որով յաջողեց ծախսերից ցուցադրությունը, որ կը պատկերասրահվեր մեր թուրքերու կողմ: մահատակուող հայ ազգանկարագրի մեր հողերու գրաստանը: Ապա՝ զանազան անձերու կարիքները ստույգան՝ իրադարձություններու շուրջ, թե՛ շարքերու և թե՛ միջոցառումի պայագրի մասին: Ծախսերը վերջացան արարողան յաջողած պատգամով մը, որպէսզի ան յաջող միջոցներով շարունակեր իր իրաւունքներուն պաշտպանությունը, որ յարապաշտ յուզեց ներկայացրած:

Հայկերէն դարաբե մը լնտու, օրուան դասախօս Պր. Հայկ Ծաֆինեան հանգամանօրէն ծանրացան Հայկական երկրներու շարաշարական, ընկերային և զինուորական մարզերու մէջ ունեցած անդրադարձներուն: Անոնց թողած ներգործութեան արդիւնքներուն և գրեթէ իրականացրած վերջոյն միջոցներով յօսուցանա՝ Հայկական Հարցին սպազայի հասանակարգողներուն մասին, յաղաղ և տրամաբանական միջոցներով:

Դասախօսութեան աւարտին, որպէս շնորհակալի, Գորտուպի Թեքեան Մշակ. Միութեան ատենակալ Արթուր Ծաֆինեան, Հայկ Ծաֆինեանին նուիրեց յուշատախտակ մը:

Այդ պահուն, կէս գիշերը վրայ հասած լլլաով, ներկայացրան մտեր բաժնունեցան և անոնց յոյսին տակ օր. Մարիս Ե. Միւրմեան կարդաց աշխարհամասնօր Ծարգ Ազնաւորի անուն ինկանս բանաստեղծութիւնը, որմէ լնտու վերջացան հասարակ:

LOS HEROES ARMENIOS

por Anna Kahvedjian

La noticia de la insurrección de la aldea de Angh se difundió rápidamente por toda Armenia y la nación, como un sólo hombre, se puso de pie para defender su Patria y su religión.

Las miradas de todos estaban dirigidas a Vartan Mamigonian, puesto que esperaban que él tomara la conducción de la Insurrección. Más él, al conocer las Intenciones traidoras de Vasak y otros dignatarios (ministros) y casi desesperado por la situación creada, quiso abandonar Armenia y buscar refugio con su familia entre los romanos. Pero sus compatriotas hicieron que volviera sobre sus pasos y, con ruegos, lo obligaron a aceptar el mando de los ejércitos armenios.

En Shahapivan, al pie del Ararat, se formó un Consejo Militar en el que participaron también el Catolicós San Hovsep, y San Ghavont entre otros. También estaba allí, contra su voluntad, Vasak Sunetsi.

En la reunión se pusieron en evidencia las traiciones de éste último, su falso patriotismo y el haber renegado de su fe, a pesar de que lloriqueaba y besaba las manos de los religiosos presentes para suplicar perdón y prometer unirse a los patriotas.

Todos los presentes desnudaron sus espadas y sobre la Santa Biblia juraron luchar por la religión y la Patria, y morir por ella si fuera necesario.

Inmediatamente, salieron con sus tropas y ocuparon todas las fortalezas, ciudades y aldeas que se hallaban en poder de guarniciones persas. Los expulsaron del territorio de Armenia, eliminaron a sus sacerdotes y lanzaron a las aguas el fuego profano.

En la reunión de Shahapivan, se había resuelto acudir a los romanos para pedir ayuda con el objeto de defender el cristianismo; pero el emperador Marcial no quiso mezclarse en los asuntos de los armenios, y Armenia comenzó la guerra confiando en sus propias fuerzas. Así, la gloria de Avarair fue totalmente nuestra.

Los persas enterados de la insurrección, -ya que en forma secreta el traidor Vasak los había puesto tanto-, con un ejército de 30.000 hombres se lanzaron sobre los paganos y los aghvanos.

Vartan Mamigonian, llevándose con él a los príncipes Joren Joren, Arshavir Kamsaragan y Arshavir maksian con sus respectivos ejércitos, llegó rápidamente a las orillas del río Kur donde habían acampado las tropas persas, a las que, después de dos brillantes batallas, derrotó y expulsó del Cáucaso.

(Continuará en próximo número)

ROSE MARIE Anticuarios de Joyería J. Minassian e Hijos Tucumán 887 Tel. 392-8975 BUENOS AIRES

Sedería VOGUE S.A. Av. Santa Fe 1180 Tel. 44-4232 42-7348

ROYAL PUBLICIDAD TV - RADIO GRAFICA Campañas integrales en todo el país Carlos M. Krallman GERENTE LA RIOJA 33 - Galería PISO 5º - OFIC. 3 - Tel. cordoba

ԹՈՒՐԻՔ ՊԱՏՄԱԲԱՆԻՆ ԿԱՐԴԱԼՈՒՅ ՅԵՏՈՅ

Մ Ե Ն Ք

ՍԻՆՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵՍԷ

Ո՛վ է մեկը, որ քարտեզը
 Կոկորդ սեղմող մի ձեռք լինի,
 Կապոյտ-կանաչ-դեղին գոյնը
 Այ՛քի՛դ՝ կարմիր մի վերք լինի.
 Ճշմարիտը ստիպումով
 Հագար հանդերձ առնի վրան,
 Սուտը՝ այսօր՛ն երեսպատուած,
 Այսօր՛ն կտի ու մե՛րկ լինի:

Երբ «տասնհինգ» են առում,
 Ես «քուսկան» եմ յիշում,
 «Արեւմտեան» են առում,
 Ես «Հայաստան» եմ յիշում,
 Մէջս իրենց հունն ունեն
 Բառերն՝ ինձնից էլ թափում,
 «Արդարութիւն» են առում,
 Ես որք իմ վա՛նն եմ յիշում...

Սեղմի՛ր առամէջ, դու ամէնքի մօտ
 Բացե՛րաց լալու իրաւունք չունես,
 Թէկուզ վիբարտը, բէկուզ արեւաբա՛ն՝
 Զէնքերդ տալու իրաւունք չունես,
 Դու՛ հայ բանաստեղծ, ի՛նչ էլ որ լինի,
 Վերջին գինուո՛րն էլ ընկնի՛
 յուսահատ,
 Բա ժողովրդի յանրաժութեանը
 Չհատատալու իրաւունք չունես...

Քե՛զ, հա՛յ հոգի, որ ողջ մնաս,
 Սուրբ սարճերի կարօտ է պէտք,
 Հօրդ աղբիւրի կողքի՛ն անգամ՝
 Մի կու՛մ ջրի կարօտ է պէտք.

Եթէ չլինէր մեր հողը այսպէս
 Երկու աշխարհի մամբարածանին,
 Կանուրը չգառնա՛ր Եկող-գնացող
 ցեղերի համար,
 Եթէ չլինէր մեր Տագրան Մեծը այդպէս
 բռնկուող,

Մանրալստի լինէր եւ չգծուէր
 Իր դեզ աներոջ՝ Միհրիդատի հետ,
 Եթէ չլինէր Արտաւազդ արքան այդքան
 բանաստե՛ղծ
 Թատրերգութեան տեղ՝ գաղտնա-
 գրեր գրէր,
 Եւ սեզ գրուէր՝ շողով խօսկերով
 Խոնարհէր չհեաց փարատուուուու
 ուտքերի աղջիւ,
 Եթէ չլինէր ամէն մի իշխան ինքն
 Իրենով լի՛,

Ամէնից առաջ ինքն իրե՛ն իշխէր,
 Խեղդէր իր «եսը»՝ «մենքի» ծովի
 մէջ,-
 1983, Երևան

Երազներդ պատրոյց արած՝
 Պիտի աշրուես, պիտի աշրուես
 Ամբարների լուսեան մէջ՝
 Հաց-նշխարի կարօ՛ւ է պէտք...

Ես չեմ արտասում, որ ուշ եմ ծնուել,
 Չեմ կռուել Սասնայ Սօսէիդ կողքին
 Արիւնք միայն սրից չի յեղում,
 Չի թափում միայն մարտում
 մոլեգին,
 Իմ խօս արիւնք իմ ներքում յեղուեց
 Ու փոխուեց խօսքի, խոսովքի, ոգու
 Ու թէ չուր զարման, ա՛խ, ոչ թէ վախից
 Այլ որ ջուր ցնեմ վերքիդ կրակին:

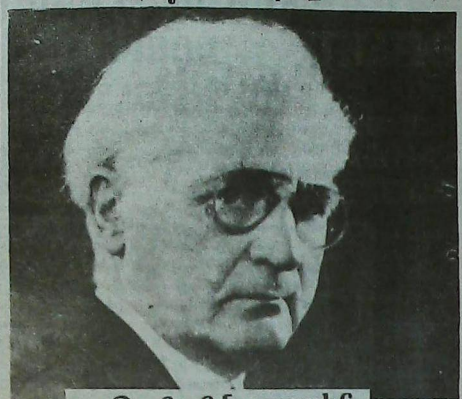
Ափսո՛ս, որ իմ տուածից
 Աւելի ապ չեմ կարող,
 Լրացնելու պակասը՝
 Նորից ետ գալ չեմ կարող,
 Գեղջուկ մեր երգ, ինչ բողի,
 Ինչ երկնցի օրն ի բուն,
 Չհասա՛ւ քո մէկ տողին՝
 «Լցուել եմ՝ լալ չեմ կարող»:

Այ՛դ յանկարծ դիպաւ երկինք
 Եւ ի՛նչ տեսայ՝ ծուխ ու ծածան,
 Սարբից-սար սեկի է տուել
 Հրաշափառ մի ծիածան,
 Նայում է ինձ յաղթ ու խանդառ,
 Իբր՝ ի՞նչ է, չե՞ս մտնայում,
 Նորից ե՛ս եմ, ընդամէնը՝
 Հին ու յիմար մի ծիածան:

Եթէ անսայինք ողջամտութեան
 վասկեան ձայնին,
 Մտքի հաշուարկով իլու ապրե՛ինք,
 Ապրե՛ինք սակայն
 Եւ վարդանի հետ՝ սուկ սրտի
 փարած՝
 Գոռ չմտնէի՛նք Աւարայրի մէջ,-
 Եթէ այդքան կըրդ, այդքան տենդագին
 Չերկրագեղինք խաչին ու սիրուն
 Ու գրչի տեղակ՝ ա՛րք բանցնէինք,
 Եւ եթէ, եթէ, եթէ...
 Ո՛վ երկինք,
 Մի՛նչ եւ ե՛րբ պիտի
 Բիւր «եթէ»ների այիքներն ընկած
 Այսպէս տուայտեմք
 Եւ՝ չազատուելով ինքներս մեզնից՝
 Գեո՛ւ աւելացնեմք ինքն ընդեր՛ր:

Բայց, ո՛վ իմանայ,
 Եթէ չլինէր այն, ինչ որ եղա՛ւ,
 Մե՛նք կը լինէի՛նք այն, ինչ որ եղա՛նք...
 1983, Երևան

Ոչ ես է Հայ Նեմեսիսը՝

Ծախան Նաթալին

Երկուշաբթի, 18 Ապրիլի առաւօտուն, մեզի հրածնէտ կու-
 տար Հայ ժողովուրդին լեւ-Եղեռնի փրժառութեան խըղճ-
 մտանքը, առաքելատիպ զինուորեալը, Նեմեսիսը Ծախան
 Նաթալին: Կը հետևանք երբ սկսած էր յուշատօներու
 շարքը Ապրիլեան Նախօրին: Այս տարի Եղեռնին ոգեկո-
 չումը Պոստոնի մէջ, առանց անոր վերթանդորթեան խոր-
 հորանշող դէմքին բարոյական ներկայութեան, քիչ մը անկի
 տխուր պիտի ըլլազ անկասկած: Մե՛նք մեզ պիտի զգանք
 անկի անպաշտպան, առանկ լքուած:

Ասագանի անունով Յակոբ Տէր Յակոբեան, ան ծնած էր
 Խարբերդի Հիւսնիկ գիւղը 1884ին: Իր ճակատագիրը
 պիտի սահմանէ իրեն՝ թուրքերը՝ երբ 1895ին Կարմիր
 Սուլթանին հրամանով կը սկսի կոտորածը, որ իրժէ կը
 խլէ հայը, մօրեղբայրը եւ ազգականները՝ հաճա-
 քաւոր հազարու հետ միասին: Ապրիլեան Եղեռնէն ետք՝
 մահաւանդ՝ ան պիտի ունենազ մէկ սեւեռում - ԼՈՒԾԵԼ
 ՆԱՀԱՍԱԿՆԵՐՈՒ ՎԵՐԺԵ: Իսկ իր ազգային-քաղաքական
 դասանալքին պաշտ յարածում պիտի ցոյց տազ մէկ ու
 միակ ուղղութիւն - ՄԵ՛՛Կ Է ԹՇՆԱՄԻՆ ԵՒ ԱՆ ԹՈՒՐԶՆ Է:
 Այն պատճառները որոնք զինք մղեցին գիտակցարար
 (սակիկ իր բառն է) մտնելու Կաշմիրութեան շարքերէն
 ներս, նոյն պատճառներով Կուսակցութենէն հեռացաւ
 անեղծ պահելու համար իր հաւատամքը թէ՛ «Թուրքէն գաւտ
 է թուրքէն վեր թշմաղի չունի հայը եւ հայուն վրէժը արդար
 է և Աստուածային»:

«Այն ընդ սկանքը եղաւ իր հաւատոյ հանգանակը, որ
 զինք աւա՛շորները միջնէ Պերլին եւ այլ մայրաքաղաքներ:
 Ինչ որ հայութիւնը ազօր հայրատութեանը կը յիշէ որպէս
 երոյրական մեծ ոտասաններով մէջ - Պերլին, Հոտո՛ւ
 ճանի՛ Պոլիս - հայկական Յեղափոխութիւնը որոճա-
 ցող եւ գործադրող Երիտօրքը դախիններու ստակալում
 առաջ ինչ իր պատուոյ տեղը եւ առաջնորդող դերը ունե-
 ցած է Նեմեսիսը, որ վերջին ներկայացուցիչն էր իր գոր-
 ծակիցներուն: Իր նահապետական անձով էլ փակուի մեր
 պատմութեան ամենէն տխուր եւ նոյն ասուն վրժապա-
 հանք շրջանը:

Ազատութեան երկրպագու՝ փոխել տուած էր նոյնիսկ իր
 ծննդեան թուականը պաշտօնապէս արձանագործել տալով
 14 Յուլիս, ֆրանսական Մեծ Յեղափոխութեան Օրը: Իր մէջ
 կը կրէր Պապիմըր գրաւոր հոսի մը՝ Նոյնպէս իր ընտ-
 րած անունները ունէին իմաստ եւ նպատակ, եթէ Յակոբը
 վերածնունցաւ Ծախանի՝ անկիկ մեծարանք մըն էր իր մեծ
 ուսուցիչի՛ ծախան Պերպլերեանի՝ Նաթալին սակայն, որուն
 աղբիւրը անձանօր է, նշանակելու էր Անրախա, որովհետեւ
 իրեն համար բուն ծննդեան թուականը կը սկսէր այն օրէն՝
 երբ կորուսանք: Պարագաներու թերմար տաւը էր նաև
 երկրորդ պաշտօնական անուն մը. ՇՈՆ ՄԱՀԻ, գոր կը
 թարգմանէր՝ Մահուան ոչի: Ըսնքն ճանի թէ դանձապետնե-
 րու այս հոգեւոր հեղինակ յորթուն բանաստեղծ մըն էր,
 գոր բնութիւնը նախասահմանած էր ըլլալու մտաններու
 սպասարկու ընթերցակ մը: Այն ինք ջերմեռանդ ծառայեց
 անոր իր հանգիստի պահերուն:

Անչափելի էր հայը իր մէջ, ու անխորտակելի իր հաւատ-
 քը՝ հանդէպ իր ազգին: Իր նուաճող, անսահման փրկող
 համապատասխան էր անտուրիւնը իր ցեղին ջարդարար-
 ներուն դէմ: Կը յիշեմ երբ 1977ին այցելութեան մը ընթացքին
 ուղքի ելաւ, յատապարար կորտ ջալկերով ու պատգամեց.

— Պիտի ապրիմ միջնէ, որ տեսնեմ Թուրքի՛ն մահը,
 միջնէ որ ամբողջական վրէժը լուծուած ըլլազ մեր նահա-
 տակներուն:
 Երբ այս տողերը լոյս տեսնէն, հողին յանձնած պիտի ըլ-
 լանք յոգճաբեկ մարմինը մեծ Մարտիկին:
 Բայց իկապէս մեռած է ան: Կրնա՞յ մեռնիլ ոգի մը, Նե-
 մեսիս մը:
 Գ.Ր.ԶԵՍՍԵԱՆ

Մեծ Եղեռնի Ոգեկոչումներ

Ուրորթաուն, Ս. Յակոբ Եկեղեցի

Ուրորթաունի Ս. Յակոբ
 եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ
 գտնուող Նահատակաց Թու-
 շարձանին շուրջ տեղի ունե-
 նալի հոգեհանգստեան
 պաշտօնը եւ ուղերձները,
 տեղատարափ անձրեւին
 պատճառով կատարուեցան
 եկեղեցիին մէջ: Հոգեհան-
 գստեան պաշտօնը կատարեց
 եկեղեցւոյ հովիտ Տ. Տանատ
 Գալիբեան:
 Անգիբեռն խօսք առաւ
 Տոբ. Գրիգոր Մագսուտ-
 եան, որ անդրադարձաւ
 յեղեռնին:

ցումներուն, միջազգային
 մեղապակից լուսեան, ինչ-
 պէս ճանի Հայր Մանուէլ
 Երկաթեանի Թուրքիոյ մէջ
 14 տարի բանտարկութեան
 անարդար վիճակի մասին:

Միշտիկըն նահանգի ծեր-
 կուտական Գարլ Լեւին, խօ-
 սեցաւ կարեւոր ճառ մը,

Հ. Բ. Ը. Միւրթեան արի-
 ները եւ արեւոյշները բերին
 իրենց մասնակցութիւնը
 սոյն Յիշատակութեան ձեռ-
 նարկին:

Մերակուտական Գարլ Լեւին

ՅՈՒՆԵՍԿՈ-ԿԱՆ ԶԵՆՈՒՄԱՐԿ ԸՆԿԵՐ ԵՐՈՒՄՆԻ ՊԱՊԱԵԱՆԻՏԻ

Պէյրուֆի Վահան Թէքէեան Վարժարանի բազմապատակ տնօրէն Պր. Ծ. Պապայանը կէս դար ամբողջ անձնապարզ և սիրով ծառայած է մեր նորահաս սերունդներուն ազգային-հայրենասիրական դաստիարակութեան գործին, այդ ընթացքին հասցընելով հազարաւոր շախիւրտ-աշխիւրտուհիներ, որոնցմէ շատեր յետագային լծուած են հայապահպանումի նրբփրական գործին՝ սփիւռքի գանազան դաղթեմաներու մէջ: Անկի բան 20 տարի Հալէպի կրթական վարժարանի մէջ որպէս դաստիարակ ու տնօրէն գործել է, 30 տարիներ ի վեր ան ձեռնարկատէրի կը վարէ տնօրէնութիւնը Վ. Թէքէեան վարժարանին, որուն նոր շէնքին կառուցման եւ ուսումնական մակարդակի բարձրացման մէջ ունեցած է կարեւորագոյն շնորհ:

Որպէս ազգային-հասարակական գործիչ՝ սփիւռքէն ելնել ան շատագրված է Մայր Հայրենիքի պայծառ իրականութիւնը, Ս. Էմիլիանի առաջնութեան պատմական նշանակութիւնը եւ Հ.Բ.Ը.Միութեան ու Թէքէեան Մշակ. Միութեան ազգային գործունէութիւնը, մամուլով թէ բնմէն, դպրոցական նստարաններու դիմաց թէ իր յրջաբարութիւններուն ընթացքին: Զանազան աղիքներով յրջած է ան սփիւռքի դաղթեմաները, ինչպէս նաեւ:

Մայր Հայրենիք, եւ իր խանդավառ ելույթներով մեծաղէս նպաստած է ըսփիւռքահայութեան ազգապահպանման ճիւղերուն արմատաւորման ու հրգորացումին, սփիւռք-հայրենիք կապերու՝ զորացման այնպէս ընդունում: Սփիւռքահայ մէջ եւ նորակազմ դաղթեմաներու մէջ ան գրով անասն է կարեւոր անդամակազմութիւններ՝ կրթական եւ մշակութային նպատակներու համար: Իսկ Լիբանանեան բաղաճակաւ պատերազմի մասլ օրերուն, Միջին Արեւելքի հայահան բաղաճակներուն մէջ Լիբանանահայութեան վերականգնման ի նպաստ անոր կատարած հանգանակութիւնները՝ հանդիսացած են Լիբանանահայութեան տեսապահներին չորս սփիւռքահայ զանգուածները՝ համախմբելու, թե ու թիկունք կանգնելու վառ արտայայտութիւններ:

Որպէս արդար զնազատակցի զոչոչ արտայայտութիւն Պր. Ծ. Պապայանի կրթական, ազգային ու հասարակական բազմաբնույթ յիսնամյա զործունէութեան՝ անոր ոսկեայ յոբելեանը պատշաճ շուքով պիտի նշուի յոբելեանական հանդիսութեամբ մը, կիրակի, 19 Յունիս 1988, կէսօրէ առաջ ժամը 10:30ին, Պէյրուֆի Գալուստ կիպանկան հանդիսարահին մէջ՝ Զօրաք էլ Պաթմ. յատկապէս կազմուած յոբելեանական յանձնախումբի մը կողմէ:

Եղեռնի Ոգեկոչում Լուսինեայի Մէջ

Ապրիլ 24-ին, յետ միջօրէի ժամը 2-ին, աւելի քան 10,000 հոգի ներկայ գտնուեցան Մոնթեպելիօի Յուշարանին առջև կատարուած բողոքի հաւաքին: Նահանգապետ Ճորձ Տէյքմէնի Ապրիլ 24-ը յայտարարեց Պալիֆոնիսիա նահանգի «Ոգեկոչման Օր»:

Այս հաւաքի ընթացքին ներկայ գտնուած են ելույթներ ունեցած են քաղաքական բարձրատիճան անձնաւորութիւններ, ի միջի այլոց Լոս Անճելէսի քաղաքապետ՝ Թոմ Պրատին: Հայ Բարձրական կազմակերպութիւններու կողմէ խօսք արած են Ընկ. Արա Ահարոնեան (ՌԱԿ), Հէրի Տիրամարեան (ՄԴՀ) եւ Արման Գոսեան (ՀԳԻ):

Հաւաքին առաջ տեղի ունեցած է լրատրական առույթ, մասնակցութեամբ տեղւոյն պատկերասփիւռի, ձայնասփիւռի եւ մամուլի բազմաթիւ ներկայացուցիչներուն, որուն ընթացքին Միացեալ Ոգեկոչման Ցանձնախումբի անդամները բացատրութիւններ տուած են Հայկական Հարցին շուրջ:

Գանատահայութեան Թիւր 21,000 է Ըստ 1981-ի Մարդահամարին

Գանատայի ամբողջ տարածքին, 1981-ին կատարուած ընդհանուր մարդահամարին վիճակագրութիւններու մասնաւոր վերլուծումներէն ի յայտ կուգայ, թէ Գանատայի մէջ կապրին 21,155 զոտ հայեր: Գէպէք նահանգի հայութեան թիւը 10,385 հայտնուած է, իսկ Օնթարիոյի հայութիւնը՝ 9,865: Միացեալ 1,100 հայերը մեծ մասամբ կը բնակին Վէնզուէլլի (Պրիթի Գոլոմպիայի նահանգ) մէջ:

Դարձեալ ըստ վիճակագրութեան, գանատահայերու 81 տոկոսը

հայերէն գիտէ, բայց 74.9 տոկոսը միայն տանը մէջ հայերէն կը խօսի: Տան մէջ հայերէն խօսողներու տոկոսը Գէպէքի մէջ 79.4-է, իսկ Օնթարիոյի մէջ՝ 71 միայն:

Բազմաամամբ այլ փոքրամասնութիւններու, միայն Հինտո-Փաշտանի ազգերն են, որ տանը մէջ, հայերէն աւելի (78 տոկոս) իրենց մայրենի լեզուն կը խօսին: Հայերէն նուազ մայրենի լեզու դործածողներն են փոքրակազմիկները (69.5 տոկոս), յոյներ (61 տոկոս), ճափոնցիներ (28 տոկոս):

Ռ.Ա.Կ.ԷՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ «ԼԱ ՆԱՍԻՈՆ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Նկատի ունենալով որ Ապրիլ 24-ի աղիքով վճարովի մահադի ծանուցումները -որոնք պատրաստուած էին բովանդակ գաղութին կողմէ- իրենց շնորհաբարութեամբ համար չեն ընդունուած «Լա Նասիոն» օրաթերթին կողմէ:

Նկատի ունենալով որ վերոյիշեալ թերթին մէջ, -որ Արիստիֆանի կարեւորագոյն թերթերէն մէկն է- արձագանգ չեն գտած Պուէնտո Արիստի մէջ տնտեսական վերականգնման համաժողովրդային ցոյցերը:

Որ ունեցած Ապրիլեան համաժողովրդային ցոյցերը, եւ նկատի ունենալով որ Ապրիլ 28-ի համարով նոյն թերթի կիներու յատուկ կազմուած բաժնին մէջ «Թուրքիա Արուեստի եւ Մշակոյթի երկրէրը խորագրով տակ յորտան մը լոյս տեսած է, ուր յօդուածագիրը գորոյց ունեցած է թուրքական լեզուով:

Իրեքայնորդ այս երեւոյթները նկատի ունենալով Ռ.Ա.Կ. կողմէ պատմական վերակրթութեան մը 9 Մայիսի երեկոյան ժամը 18-ին դիմած է տնտեսական վերականգնման անձերուն, որոնք սիրալոյսով ընդունած են մեր այցելու պատասխանատու անձերուն, որոնք սիրալոյսով մանրամասնօրէն: Պատմական-ընկերները եւ հարցը քննութեան ենթարկած մանրամասնօրէն: Պատմական-ընկերները՝ Իսիկ Եուսէֆեան եւ Միհրան Մարաթեան թերթին պատասխաններ, ընկերներ՝ Իսիկ Եուսէֆեան եւ թէ՛ Հայ Ժողովուրդը Արիստիֆանի մէջ համայնք մը կը ներկայացնէ, այս երկրին անբաժան զաւակներն են անոնք, որով անոնց կենցաղին եւ գործունէութեան հետ աղբիւր ունեցող են հարցը բնականօրէն արձագանգ գտնելու եւ պատշաճ աղիքներով: Հարցը բնականօրէն արձագանգ գտնելու եւ պատշաճ աղիքներով: «Լա Նասիոն»ի պատասխանատուները պաշտօնակցութեամբ են թէ մեր ընկեր-«Լա Նասիոն»ի պատասխանատուները պաշտօնակցութեամբ են թէ մեր ընկեր-կարգի զանցատուութիւններ եւ խնդրեցին որ հարուիր ներդրումը գտնուի:

Սկստուական ձեռնարկ Միիթարեան Վարժարանին մէջ

11 Մայիսի 29-ին զարեւոյթի գիշեր բաղադիր Միիթարեան վարժարանին մէջ Ապրիլեան նշանակներու ոգեկոչման աղիքով տեղի ունեցաւ լուսնակալարներու յուսարձակում, կազմակերպուած՝ անյն վարժարանին սկստուաներու կողմէ:

Խոսուներս բազմութիւն մը ներկայ գտնուեցաւ եւ հետեւեցաւ տեսակ մը

դասախօսութեամբ համաձայն ընկերայն այս ձեռնարկին, ուր լուսնակալար գուգընթաց արձեւեցաւ պատմական իրաւունքները Ապրիլեան եղեռնի մասին:

Աւարտին, ներկայներու խօսքով զե վարժարանի տնօրէն՝ Գեոյ. Եղ շէ Վրը. ձիւլեանը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի, Մայիս 22, 1988-ին, յաարտ Ս. Պատարագի, Ս. Գրիգոր Լուսարի Մայր Եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Մորթեան Բարեբաբ Անդամ՝

ՈՂԲ. ԱՐՄԸՆ ԿԻՆԻՍԵՒԵՐԵԱՆԻ

մահուան քառասունցին առփիւս
Ներկայ կը ծանուցանենք ի գիտութիւն Բարեգործականի համայն անդամներուն եւ կը խնդրենք բոլորիդ որ ներկայ գտնուի ու յարգեն հանգուցեալ Բարեբաբի խնկի յիշատակը:

Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այս կիրակի, Մայիս 22, 1988-ին, յաարտ Ս. Պատարագի Ս. Գրիգոր Լուսարի Մայր Եկեղեցւոյ մէջ պիտի մատուցուի հոգեհանգստեան պաշտօն մեր սիրելի դուստրի եւ քրոջ՝

ՌՕՍԱՆԱ ՄԱԼՃԵԱՆԻ

մահուան 5-րդ տարեկիցին առփիւս
Ներկայ կը ծանուցանենք հանգուցեալի յիշատակը յարգող մեր բարեկամներուն եւ ազգականներուն:

ԱՆԵՏՈՒ ԵՆ ԷԼԻՍԱ ՄԱԼՃԵԱՆԻ ԵՆ ԸՆՏԱՆԻ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Կիրակի, Մայիս 22, 1988-ին, Ս., Գրիգոր Լուսարի Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, յաարտ Ս. Պատարագի պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պաշտօն մեր սիրելի ամուսնիկի եւ քոյր՝

ՈՂԲ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՆԱՐԿԻՉԵԱՆԻ

մահուան 8-րդ տարեկիցին առփիւս
Ներկայ կը ծանուցանենք հանգուցեալի յիշատակը յարգող մեր բարեկամներուն եւ ազգականներուն:

ՄԱՐԻ ՆԱՐԿԻՉԵԱՆԻ ԵՆ ԸՆՏԱՆԻ

ZACARIAS DOLABJIAN
DOCTOR EN MEDICINA
CLINICA MEDICA - QUIROPRAXIA - REUMATOLOGIA
Jueves 17,30 a 20,00 hs. Tel. 253-7316
Gorriit 4804 esq. Acevedo

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
DRA. PATRICIA KUYUMDJIAN DE WILLIAMS
Tel. 40-6809/71249-7049 Tucuman 1438 Piso 7

Dr. Arslanian Jorge
VIAS URINARIAS
UROLOGIA
Córdoba 2409
Martes de 19 a 21 hs.
PIEDRA TURNO
Tel: 83-0344/7836

«ՀԱՅ ԶԱՅՆ» ՌԱՏԻՈՀԱՆՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐՈՒ ԸՍՏԱՆՀԻՆԳ ԱՄԵՆԱԿԸ

LA VOZ ARMENIA BODAS DE PLATA

Մայիսի Ուրբաթ գիշեր փնդրոմ արահին մէջ մըջ-
«Հայ Զայն» Ռատիոհաս-
տանի 15-ամեակի փո-
կը, գերադասուական
լ յայտարարվում էր, ո-
րինքն սիրածար մաս-
նակները բերած էին «Հա-
տար» հարիւր Հայկական
շտաբին «Արաբա» նը-
տարները, «Գայիանէ»
յումբն ու «Թարույ Այ-
նան» նուագախումբը:
Վանքում միջին կը գրտ-
ն Արիստիդեսիանայնու-
տայնուրը՝ Հոգնի Գրի-
ս Վրո. Բունիաթեան,
փին Մ. Վրո. Մուշեան,
այի ջրահի հովիւ Աթոյ-
աթեա Գինյ. Գույում-
ճարն Գինյ. Սահակ-
ապիտանարարումն-
ու մայր, ինչպէս նաե-
նակցական եւ այլ հաս-
տիւններու ներկայա-
կներ:

Կ Զայնի քանակից
ներու անթոյն տօրնէ
ար Լույսնեանին ի
ւ, յատուկ յանձնարար-
կովմ կազմակերպուած
բնուած այս յիշատակելի
խտութեան պատասխա-
տը բոլոր հասնմներէ
ներաւ քաղաքի մը,
ակամը կը կարմը հիմ-
ն հանդէպ հայ հասա-
թեան ունեցած յար-
ու հասկարամքին, սկսե-
րակուայէն մինչև Պաւ-
Արեւ: Նոյն յարգամքն
անկարմէն կը որ ի մի
պրեր էր գաղութի յա-
ն ուծերը, որմէ համ-

րածանօք են իրենց երած-
տական երոյթներով:

Իսկ համակարմէի եւ յար-
գամքի ուրիշ երեւոյթ մըն էր,
«Հայկական ժամ» ռատիո հա-
ղորդումներու տնօրն Գեորգ
Գարամանուկեանի ընթած
մասնակցութիւնը իր ընկերոջ
համար կազմակերպուած հան-
դիսութեան, որպէս օրում
խօսակ, որ նաեւ տուաւ ռա-
տիոհաղորդումներում հայ-
կական ձայնասփումներում
օրերս անցուցած դժուարու-
րիւններում մասին լայն տե-
ղելիութիւն, մարդիկով որ մօ-
տաւոր ժամանակի մը մէջ
հարթուին անոնք:

Խոտներաւ քաղաքի մը
ներկայ եղաւ հանդիսութեան:
Հանդիսութեան ընթացքին
իր արտի ու գնահատմէի յու-
քը բերաւ Հոգնի. Յարութիւն
Մ. Վրո. Մուշեան, եւ կազ-
մակերպիչ յանձնարարին
ինչպէս նաեւ գաղութի Մա-
րաշի Հայրենակցական Մի-
ութեան կողմէ նուպար Լու-
յանեանին յանձնուցան յու-
շատախոսակներ, որմնց, «Հայ
Զայն»ի տնօրնը յուգումով
յայտնեց իր յորին շնորհա-
կալութիւնները: Մէջ ընդ մէջ,
Գեորգ Գարամանուկեան կար-
դաց տեղույս եւ Ռուսկուայի
կազմակերպութիւններն եւ
անհատներն ստացուած հե-
նագիրներն ու նամակները,
որմնց կարգին, Ատրիան Լու-
յանեանի որդակեան գա-
տումները արտայայտող նա-
մակը, իր հօրը հանդէպ:
Անորդ կը նկատմէ յի-
շատակելի հանդիսութեան մաս-
նակից յուսմերու իրածոյա-

Una vieja comunidad nacional

LA PRENSA:

La cuestión armenia y las relaciones internacionales

Por PASCUAL C. OHANIAN

Editorial Arshak Sobanian. Buenos Aires. Dos tomos. 462 y 537 páginas

Raúl Maggioni

Los armenios integran una comunidad nacional con personalidad propia. Su historia data —según se indica en la presente obra— de 3500 años, sin que la absorción por parte de Turquía primero y de Rusia después (Armenia es hoy una república soviética), haya conseguido borrar sus rasgos diferenciales. Hay, por tanto, en ellos una estremeccedora fidelidad a su largo pasado y a aquellos rasgos de su cultura en que finca su ser nacional. En 1915 los armenios, que constituían una de las más activas minorías del vasto imperio otomano, fueron víctimas de terribles atrocidades a manos del gobierno turco, ansiosos por cancelar *mao militari* sus pujos de independencia. Murieron así 1.500.000 personas y se pro-

dujo la ingente dispersión de aquellas que lograron escapar del terror. Tales hechos nunca fueron olvidados por los armenios residentes en su país y en el exterior; y su periódica rememoración tiene la virtud de unirlos más estrechamente aun, mediante los lazos del dolor.

Pascual Ohanian enriquece la bibliografía sobre el particular con esta obra en dos gruesos tomos que trata asuntos de tanta relevancia como el difícil status de las minorías bajo el dulo dominio turco. Las masacres soportadas por los armenios en los últimos tiempos del siglo anterior (entre 300.000 y 500.000 asesinados por la sanna de la Sublime Puertat) y el estilo de la administración y de la política exterior turca: las convulsiones acontecidas

en el imperio otomano, sobre todo desde que empezó a ser objeto de la rivalidad de naciones europeas con vocación imperial; y el colapso de la hegemonia turca en Europa. Cobran especial relieve los pasajes en que Ohanian se ocupa de la metodica y cruel persecución contra los armenios, en los alrededores de la primera contienda mundial.

El genocidio perpetrado contra este pueblo tan apocado a su antiguo estilo de vida, constituye uno de los maximos horrores del siglo y es, sin duda, el más serio antecedente del que más de dos decadas después cometeria el nazismo contra los judios. Su sola mención inquieta la conciencia de todo amante de la paz y de la armonía entre las naciones.

ՏՈՒԹ. ՓԱՍԿՈՒԱԼ ՕՀԱՆԵԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿԸ ԳՐԷ «ՀԱ ՓՐԷՆՍԱ» ՕՐԱԹԵՐԹԸ

8 Մայիսի թիւով, «Հա Փրենս» օրաթը-
բիւ մէջ, որ բարաքիւ մեծագոյններն մէկն
է, Ռաու Մամիկոն ստորագրած է յօդուած մը
նուիրում՝ Տաթ. Փասաուալ Օհանեանի
«Հայկական Հարցը եւ Միջագային Յարա-
բերութիւնները գրքին երկրորդ արակին հը-
րատարակութեանը առիթով: «Հագային հին
համայնէ մը» որակումով սկսած յօդուածին
մէջ, յօդուածագիրը հայ ժողովուրդին 3500

տարուայ պատմութեանը ընթացքին մղած գո-
յութեան պայքարին եւ ենթարկուած հալա-
ծանմանը եւ մարդկային կորուստներում
եւ իր անհատականութիւնը պահպանելու
կամքին կ'անդրադառնայ, գերազանցապէս
գնահատելի գտնելով Տաթ. Փասաուալ Օհա-
նեանին մօտ առկայ՝ ազգերու միջին խաղա-
ղութիւն եւ ներդաշնակութիւն տիրելու սկզ-
բունքը:

կան ու պարային կատարում-
ներու կատարելութիւնը, ուր
երգերով ներկաներու գնա-
հատմէին արծանացան «Հա»
րիւր հա հարիւր Հայկական
Նրածոյութիւն» յուսմէն
Միթա Մաշեան, «Արաբա»էն
Արթուր Գույումեան եւ
Թարույ Այնուանեան՝ Միկէլ
Մարգարեան, իրենց հայկա-
կան երգերովը: Հանդիսու-
թեան աւարտին, Թարույ Այ-
նուանեան նուագախումբը, հն-
չեցուց Ետկարտ Յովհան-
նեանեանի երեան-երերու-
մին, քանաստեղծ Պարույ Սե-
ւակի յօսքերով, որ երբեց Մի-
կէլ Մարգարեանը: Ներկանե-
րը յոտնկայս ունկնդիրեցին
գայն:

Օրումս փակման իուցը կա-
տարը Արիստիդեսիանայոց ա-
ռաջնորդ Հոգնի. Գրիգորիս Վրո.
Բունիաթեանը, ծանրամայով
հակակամ ձայնաւոր ու զրտու
սանուրի կարեւորութիւնը ըս-
փորձահայութեան համար:

Հայր Սուրբին տըրմական
արօթումն ու պահպանիչը
վերջացաւ հանդիսութիւնը, ուշ
ատեն:

AHORA EN BELGRANO

calcos s.a.

PASAJES - EXCURSIONES - TURISMO

NACIONAL E INTERNACIONAL

RESERVA Y EMISION INMEDIATA

GERENTE GREGORIO VARTABETIAN

Avenida CABILDO 1522 Tel. 785-3657-9006
1426 BUENOS AIRES 783-3553/784-8070

AINTAB
ALMUERZO FAMILIAR
EMPANADAS - PARRILLA Y VINO
Domingo 22 de mayo 12 horas
CAMPEONATO DE TAVLI
Reservas 551-6514 / 552-5468
Niceto Vega 4876 Traiga su Tavli

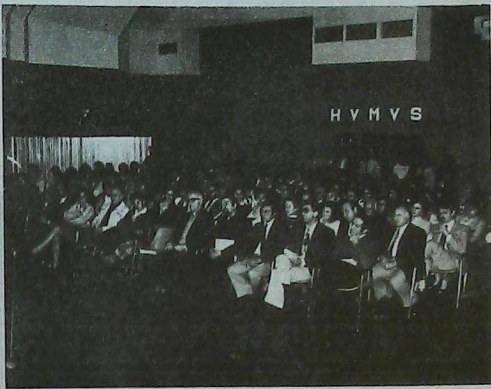
Յորտիս Վարազայ Ս. Խաչ եկեղեցու հոգեւոր հո-
վի՛ Արժ. Տ. Զարեհ քննչ. Սահակեանի բնակարանը օժ-
տուած է հետաձայնի նոր թիւով 611-7240:
Տէր Հայրը երկուշաբթիէն Ուրբաթ օրերը կը գտնուի
Եկեղեցու գրասենեակը, ժամը 9ԷԸ 12.30, հետաձայնի
թիւն է 612-1798:

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Florida 716 - 2° P. Of. K(Tel. 392-2768/3065)

RIGAR'S
Caminos exclusivos

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Roberto M. Malkassian y Asoc.
ABOGADOS
Corrientes 1296 7° "74" 12 a 18 hs.
36-1632 / 35-9504

Exitosa presentación de "Escenarios"

Vista parcial del público presente

R.P. Ieghishé Djulian.

El miércoles 11 de mayo p.pdo., en el auditorio del Colegio Mekhitarista de esta capital, fue presentado el audiovisual "Escenarios", organizado por la Agrupación de Scouts Armenios "San Vartán".

La presentación del audiovisual estuvo a cargo del R. P. Ieghishé Djulian, director del Colegio Mekhitarista, y del joven Manasés Achdjian.

Ante el numeroso público presente, se sucedieron diversas imágenes cuidadosamente compaginadas, que abarcaban diferentes períodos de la historia armenia, hasta su situación actual.

FUTBOL INTERNACIONAL:

ARARAT RELEGO EL PRIMER PUESTO

En su edición del 2 de mayo del 46° campeonato de la URSS, el once representativo de Armenia perdió como visitante con el DNIIEPER por 4-0.

Y el 7 de mayo, actuando como local, venció al NIS-TRU por 1-0. De esta forma, resigna por el momento el primer puesto del campeonato.

HOMENAJE AL SR. IERVANT BABAIAN

(viene de pág. 1)

Bozolan, Sr. K. Karadjidjian, Sr. R. Kalaidjian, Sr. H. Kuyumdjian, todos ellos de Beirut: S.E. Monseñor Nacachian (París), Dr. P. Avadjian (Nueva York), Dr. Misak Haiguentz (New Jersey), Sr. Antranig Antreasian (Los Angeles), Sr. Iervant Azadian (Detroit), Sr. Nahabet Nahabetian (Buenos Aires), Dr. J. Vartanian (Baltimore), Dr. A. Iapudjian (El Cairo), Sr. D. Tashdjian (Nicosia), Dr. R. Djabedjian (Alepo), Sr. H. Bodrumian (Riad) y Sr. S. Bedrossian (Kuwait).

Por su parte, y con el fin de reunir a todos los exalumnos del Colegio "Vahan Tekeyan", el comité ejecutivo de jubileo hace el siguiente anuncio:

A LOS GRADUADOS DE LA ESCUELA VAHAN TEKEYAN EN LOS ESTADOS UNIDOS Y CANADA

La Asociación Cultural Te-

keyan auspiciará el 50° aniversario de la celebración de jubileo de Iervant Babaian, principal de la Escuela Vahan Tekeyan de Beirut, Líbano, el 12 de junio de 1983.

La celebración de jubileo marcará el 50° año de la incansable devoción del Sr. Babaian a la vida educacional, cultural y cívica.

Con este propósito y para organizar una serie de eventos, han sido formados un comité honorario de jubileo y un cuerpo ejecutivo.

Considerando los miles de estudiantes que el Sr. Babaian ha tenido alrededor del mundo, cuyas direcciones no están a nuestra disposición, requerimos que se pongan en contacto con nosotros lo más rápidamente posible a la siguiente dirección:

Executive Committee
of Yervant Babayan's Jubilee
P.O. Box 617
Beirut LIBANO.

NOVEDADES MUSICALES:

ARAM KHACHATURIAN:

Por L.R.A. 1 Radio Nacional en 870 khrtz., se ha de irradiar, Rapsodia para violoncello y Orquesta, Kariné Georgian (Cello) y la orquesta Sinfónica de la U.R.S.S., bajo la dirección del autor. Lunes 23 de mayo a las 21 hs.

Por las ondas de L.R.A. 1 38, 96,1 Mhrtz. se ha de

transmitir, el Concierto para Piano y Orquesta, grabación realizada, por Phillippe Entremont, (Piano) y la orquesta New Philharmonía, bajo la batuta de Seijii Ozawa. Domingo 29 de Mayo de 1983 a las 23 hs.

ALAN HOVANNES:

Ciclo especial dedicado a este ilustre y famoso compositor armenio. Se podrá escuchar por las ondas de L.R.A. 1 Radio Nacional.

SOCIALES:

SAN PABLO:

BODAS DE ORO:

El 4 de mayo, p.pdo., en San Pablo, Brasil, cumplie-

ron sus "bodas de oro" matrimoniales los Sres. Armen y Berdjuhl Shkerdemian, miembros veteranos y colaboradores de la UGAB, de dicha ciudad.

COCINA: "FLAN DE MANZANAS"

INGREDIENTES:

1 kg. de manzanas ácidas,
1/2 l. de leche,
3 huevos,
1 taza de azúcar,
1 cda. de fécula de maíz,
1 cda. de canela molida,
80 grs. de manteca.

PREPARACION:

Pelar las manzanas y cortarlas en rodajitas, quitarles de la parte de las semillas.

Enmantecar una fuente para horno. Distribuir las manzanas por capas en la tlla. Espolvorear cada capa con canela y rociarlas con manteca derretida.

Por otra parte, batir los huevos con el azúcar. Agregar la fécula y la leche y verter sobre la preparación de manzanas.

Cocinar en horno moderado durante 50 minutos a proximadamente.

Servir tibio o frío, acompañado, si se quiere, de crema chantilly.

Asimismo, y en primer lugar, una versión del famoso ballet "Ivané", de Aram Khachaturian. En nuestro próximo número, ampliaremos detalles sobre esta producción.

Radio Ereván para Latinoamérica, todos los días de a 20 hs. de Buenos Aires 19,74; 19,72 metros 15120 kilohertz; se transmite la audición "Habla Ereván".

RIGAR'S

Camisería exclusiva

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEdia BARTAMIAN

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

CALZADO CORRECTIVO A PRUEBA DE CHICOS: CALIDAD Y DISEÑO

ARTICULOS DE ORTOPEdia EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEdia **Bartamian**

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Dr. Luis H. Vertanessian

Escribano

Registro Notarial N° 39

Tucumán 1455 7° F.

T.E.: 45-2649
49-6152

CARLO L. TOVARES

PRODUCTOS ALIMENTICIOS TOVARES

Especialidad en frutas secas y desecadas
NUECES-ALMENDRAS -PASAS
ATENCIÓN ESPECIAL NOMBRANDO ESTE SEMANARIO

Zarraga 3565
Tel.: 552-2051/6415

Horario: de 8.30 a 12.00
de 15.00 a 18.00

CERRAJERIA Y PLOMERIA "ROMERO"

Reparación y venta de toda clase de cerraduras y plomería en general.

La Plata 722 Tel: 47-15

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración: Cnel. Nicolo Vega 4778 1414 - CAPITAL FEDERAL

Horario de Atención: Lunes de 9 a 12 y de 15 a 20 hrs.

Director: NAHABET NAH

Corresponsales receptores de avisos y suscripciones en:

BRASIL: Sr. Hrair Chahinian, Av. Conselheiro 191 Ap. 84, Cep. 05579 - SAN PAULO, Tel. 36731

URUGUAY: Sr. Alberto Karamian, Yaguajón 1444, Montevideo Tel. 96 7200

CORUOBA: Sr. Luis Sourgenian, Camacari 146, 5000 CORUOBA, Tel. 51-4880